

Lục Tinh Tân Văn

聞新省大

MỘI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

GIÁ BÁN	
TRONG ĐỊA PHẬN ĐÔNG-DƯƠNG	
Một năm.	6 \$00
Sáu tháng.	3 \$00
Ba tháng.	2 \$00
Mỗi số.	0 10
Đổi chỗ.	0 \$20
BÁI-PHÁP VÀ CÁC THUỐC ĐI	
Một năm.	20fr.00

Số: 529
MÃI THỦ MƯỜI HAI

BÁN LẺ MỖI SỐ: 0 \$10

25 Avril 1918.
15 tháng ba Annam
Năm Mậu Ngọ

DIRECTION ET ADMINISTRATION:
F.-H. SCHNEIDER, 162, Rue Pellerin, Saigon

MỤC LỤC

- 1 - BẢN DANH CHỦ PHỤ DIỄN.
- 2 - NGHĨA QUYỀN.
- 3 - HỘI HỒNG-THẬP-TỰ.
- 4 - VĂN-MINH LUẬN.
- 5 - LƯU-CHÂU CHIẾN TRANH TÂN VĂN.
- 6 - HƯỚNG TRUYỀN.
- 7 - THÔNG-BÁO (Đồng-dương).
- 8 - TẠT TRƯỞ.
- 9 - VĂN CỦY.
- 10 - ĐƯỜNG BỘ TỪ HÀ NỘI VỎ SAIGON.
- 11 - TÀU ĐỘ BỊ LỘ RẬN.
- 12 - BÁC HỌC.
- 13 - CÁCH THI SƠ GIAI:
- 14 - CÁY HÚT.
- 15 - DICTIONNAIRE.
- 16 - TỰ DO DIỄN ĐÀNG
- 17 - THẤT THI BẮT MANG.
- 18 - NGƯỜI QUÁN TỬ MẠI TÌNH THƠ.

BẢN DANH CHỦ PHỤ DIỄN

(Nos collaborateurs)

MM. Huynh-quan-Hue (Chợ-lớn).
Võ-Sâm (Tây-ninh).
Lý-dong-Binh (Quảng-dông).
Dương-ngoc-Anh (Xoai-tiêng).
Nguyễn-tần-Phát (Điền).
Cao-vân-Nhiều (Bakao).
Tiết-Cuong (Laos).
Hồ-duy-Kiên (Tràvinh).
Diệp-Isidore (Saigon).
Nguyễn-vân-Đèng (Lái-thiêu).
Khởi-Dòng (Vinhlong).

M. Lê-Sum tài trợ bởi Công-luận-Báo, Bôn-quán cảm ơn bấy lâu trọ

NGHĨA QUYỀN

ĐĂNG CỨU CẤP DÂN ANNAM

TRUNG-KÝ ĐĂNG CHẾT ĐÓI

Soạnери en faveur des malheureux
en Annam

Bôn-quán cùi đầu xin các nhà hảo hộ cự phủ Lục-châu hâng thương xót đồng-bang đang đổi lạnh. Khi đổi giúp nhau một đồng, bàng lúc no đong hòn mun lượng. Trời thương chúng dân Nam-ký quanh năm cho no dù luôn, chưa hê thay ai chết đổi bao giờ, mình được như vầy hãy cảm ơn trời và nhớ đến kẻ khôn cùng.

Bôn-quán cùi đầu xin các bà phu-nhơn Lục-châu doái tưởng đèn trè thơ đang khóc, thương đến bạn nǚ-lưu Trung-ký đang chịu cơ hàn, thay con khóc, còn phần mình khôn no, thiệt là ruột hέo gan khό. Cứa dù muỗi xin trύ ra một mà làm phước cho đồng-bang, thì bέ nào mùa tối trời sẽ

trả lại cho băng mồi, trúng mùa đây dày.

Việc đổi đây chả khác nào như lửa cháy mây, cùi đầu xin các ông các bà rủ tay tê độ, một người mót gáo nước thì lửa phả lan. Bôn-quán cùi đầu xin chư quí-quán đồng-liêu hiệp lực cùng tél quán mà có động cứu giúp các kē đang trầm luân khổ hải.

Đồng-bang ôi! Hãy ra lóng từ bi hì cảng, tò đầu đồng loài tương lién!!!

L. T. T. V. dòn thù.

Xin gửi bá cho quan Thông-sử thôi, vì Hoàng-dê Annam không dì lánh bac được.

Só thi chử Namky:

1. - J. Việt, Saigon 15 avril
cô gửi 20\$00.

2. - M. Nguyễn-hữu-Sanh,
Commerçant. Cầu-éng-kinh, Saigon ngày 14 avril gửi 10\$00.

Rất cảm ơn.

Cao-thò-Hùng.

Nhòn lúc dân xú Trung-ký đổi, các bà ở Kinh có g López lại mà cho cộng lú 720 \$, để trình Co-mật-viện gởi cho tỉnh Quảng-nam 200 đồng, tỉnh Hà-tinh 200 đồng, tỉnh Quảng-nghé 160 đồng, tỉnh Bình Định 160 đồng, nhò các bà giúp sức dì quyền là: Bà Tham-lai, bà Tham-hinh, bà Thủ-hò, bà Nguy-lèn và Bà-nai-lai; xin cứ theo số thứ tự trong số mà biện kêu như sau này:

Só thi chử Trung-ký

Só thi nhất

Đóng các đại thần phu-nhơn 100\$00

Lại bộ đại thần phu-nhơn 20 00

Học bộ đại thần phu-nhơn 100 00

Hưu tri vân-minh đại thần phu-nhơn 20 00

Tẩy chén thông sự phu-nhơn 10 00

Hộ bộ thương thư phu-nhơn 10 00

Lai bộ thương thư phu-nhơn 20 00

Lai bộ thi lang phu-nhơn 10 00

Tẩy công bộ phu-nhơn 10 00

Mme Truong-thi-Biru 10 00

Mme Lang-Hoc 10 00

» Veuve Tông-đốc Thành-hòa 5 00

» Ông Binh 2 00

Cửu Đặng-nga-đa, học pháp-viết Hué 2 00

Hưu tu chưởng vệ phu-nhơn 1 00

Mme Lang-Ho 1 00

Nội các tham tá Huynh phu-nhơn 1 00

Mme Nghé Long 2 00

M. Van Sanh 5 00

M. Thống Hòa hiếu 1 00

M. Lê et Quang 1 00

Mme Cao Bé et danh Nghé 1 00

Cong 326 00

Só thi hai

S. a. An-khanh sám công thử 20 00

S. a. Tân phong công-chúa 5 00

M. Hồ-Pháp 100 00

S. a. Ngọc-Lâm công-chúa 5,00

Mme Thị-độc Nő-cáe 1 00

M. Nguyễn-dinh-Lập, tailleur 20 00

S. a. Mỹ-Luong công-chúa 10 00

S. a. Hirng-Nhon phu-thiep 3 00

Mme Ba-tá-Đạt 10 00

Đốc-học Thừa-thiên 20 00

S. a. Tuyên-hòa quán-phí 5 00

S. a. Bá-Kiêm 5 00

Mme Tham-lê phu-nhơn 5 00

M. Bang-tá Nguyen-nhon-Tú 10 00

M. Hung-thanh-Hieu 3 00

M. Trần-duc-Hiệp, bá-tham-tri 2 00

M. Nguyễn-nhu-Lá, ex-dôi 3 00

Mme Phuoc-Long 3 00

» Phù-doan phu-nhơn 10 00

» M. Lai-Thao 1 00

M. Thống-Canh 2 00

Mme Thi-lang Bình huu-tri Đào-phu-nhơn 2 00

Mme Học bộ thi lang phu-nhơn 5 00

Cong 244 00

Só thi ba

Công bộ đại thần phu-nhơn 50 00

Hinh bộ tham tri phu-nhơn 10 00

Công bộ tham tri phu-nhơn 5 00

Nội các tham tá Pham-phu-nhơn 10 00

Quang lộc tr thiếu khanh phu-nhơn 10 00

Thừa-thien phủ, phu-thua phu-nhơn 5 00

Cong 5 00

Só thi tư

Hậu bộ truong thanh tham tri phu-nhơn 10 00

Hậu bộ vúy chưởng vệ phu-nhơn 2 00

Mme Mơ-thia Lé 1 00

» Nguyễn-thi-Thanh 2 00

» M. Khoa Giang 2 00

M. Tân-Chau 1 00

Cong 101 00

Só thi tư

Hậu bộ truong thanh tham tri phu-nhơn 10 00

Hậu bộ vúy chưởng vệ phu-nhơn 2 00

Mme Mơ-Cù-Mai 2 00

M. Cao-Thái 2 00

Mme Huyền-Nguyễn 2 00

M. Thông-su Nguyễn 1 00

M. Hầu-dù Nguyễn, Phuoc-kiến 5 00

Nam-binh-ca-quán 5 00

M. Hung-Dong, tu-giao-2-chanh 5 00

M. Hiệp-An 1 00

Mme Cố-Thura 1 00

» Cố-Ám 1 00

» Cố-Chú 1 00

Cong 35 00

Só thi năm

M. Nguyễn-kha-Quang tu vu hó 2 00

Hinh huu-tri 1 00

Mme Cố Tuân-Dão 1 00

» Hát-Dieu 0 50

M. Kiêm-Qui 5 00

M. Ng-iảng-Hồi, agent technique 2 00

M. Lê-Xuorce, ciru-pham-hó Lé 1 00

Cao-Pham-dang-Kiet 0 50

M. Cố, entrepreneur pousses 1 00

Cong 14 00

Các bá đồng-hiều đã nham-hi tiếp sún-ke-quán cùi đồng, bón-quán rất cám-ke với vúc cùi đồng.

Cao-Pham-dang-Hung 1 00

Cao-Pham-dang-Hung . . .

Hội-Chánh cũng có cho người qua Salouque mà cung cấp binh lính và cho người đến các thuộc địa có giặc nứa Đã vậy mà Hội-Chánh còn lo nhiều việc khác nữa:

(Còn nữa)

Văn-minh luận

(De la Civilisation)

III

Á-châu văn minh

Từ đời Tam hoàng Ngũ đế cho đến nhà Hán, nhà Thượng, nhà Chu, có nhiều hiền triết trứ danh, ông thi báy dạy dân làm ruộng, ông lại bay làm thuốc chữa bệnh cho dân, ông thi bay chở dạy dân ăn học. Đến nhà Chu có ông Cảnh Công lo chế lèn nhạc, tể ty. Cũng trong đời Chu mà các hiền triết của dân, sanh ra lo sắp đặt việc học chữ lại rành rẽ.

Qua đến nhà Tân, thiết thiên hạ rất thông minh, Tân-thi-Hoàng lập đèn dài và các vòr các cành rất xin xẹp, ngài lại lập 1 cái vách tường dài lùm, kêu là vạn-lý-trường-thành để ngăn dân Hung-nô.

Qua nhà đến Hán thiên hạ lo học hành hơn xưa! còn việc chinh chiến thi nhiều và có tiếng.

Tân Hoằng với Hán Võ tiểng không thua ông á-lich-san-Dại (Alexandre le Grand) Áu-châu.

Các đao

600 trăm năm trước Chúa ra đời nghĩa là từ đó đến giờ là 1918+600=2518 năm, tại Trung-quốc đời nhà Chu có Thánh nhân xuất thế là ông Lão-tử, sách chinoia nói me ngai hoái thai 80 năm mới đẻ ngài ra thi đầu râu dà bạch phèu, nên kêu là Lão-tử. Ngài có ra làm quen, giữ cửa đền vua lanh chử Tru-hai-lai, sưu tri si mà nguy hiểm, có lâm một cuồn Đạo-đức-kinh (La morale) Ngài nghĩ ở đời rái vó ioch, rồi cuộn châng ra chi, Ngài bèn rứt vào núi mà biệt tích. Trong đời Lão-tử nghĩa là năm 550 trước chúa giáng sinh thì có Đức-không-tử xuất thế, lén khôn lâm tới nhà Chu, đoạn di khớp, xúi giáng việc nhơn luân, lập sách Xuan-thu mà bao biếm vua. Chùa quan quyền dặng lập thứ tự nhậm đai trach-trọng cho mồi người, chờ nào Ngãi có lập Đại-dòng nhơn đạo như lời Nam-trung luân đê đâu, vi Đại-dòng là cuộc mồi dây, Chinoia dịch tiếng Socialisme (1) ra.

Qua đến 400 năm trước Chúa ra đời ông Mạnh-tử xuất thế lấy danh quen làm chư-ughi.

Tại Trung-quốc thiên hạ giữ ba Mứ đao.

1°—Bút-đạo.

2°—Đao.

3°—Nho-đao.

Bút-đao.—Chinoia lấy kính chà-và mà detch lại hoặc ám lại mà đọc tam sao thất bồn, trại bệ, dà vây mà còn thêm bớt cùng đem nhứng vi thần thánh trong xú mà thờ chung với các Bút-đao ma quái Chà-và.

Đao.—của ông Lão-tử bảy ra, sau lần lán lai ra là đao phu thủy (thầy pháp)

Nho-đao.—là đao Đức-không-tử dạy thờ phuợng thành thắn mà nhứt là Ngài dạy biều đao con cháu phải phuợng tự vong linh ông bà, cha mẹ cũng là duy trì phuợng tự xú, giữ eurong-thường là vua tôi, cha con, chòng vợ, anh em và báu bạn kêu là tam-cuong (3 mối) cùng là day non, nghĩa, lè, tri, tin kêu là Ngũ thường (năm hàng) D. v.

Thiên hạ giữ đao nho thi coi ra rất đậm thẳm, biết phân làm người rành rẽ. Tôi với chúa làm sao, chúa dài tôi cách nào, con thờ cha làm sao, cha thương con thế nào; v.v. chồng có thử lớp, anh em thảo thuận, báu bạn tin dùng. Nhờ vậy mà nhơn dân an cư lạc nghiệp, nước tri phà.

Thinh linh các ông du học bảy làm sách tân thư bao bô cũ theo mới, rủ nhau xó ugá nhà Thanh mà láp Cong hòa dâp quốc, xuong chép nghĩa binh quyền, tự do, đồng bào, các kê học không tội nghe nói như vnit ghe sán mà sanh ra trong xú ly loạn, cho đến ngày nay hời còn cùng nhau chém giết, khói lửa tung bùng. Trời sanh xú nào đều có phong tục, y phục riêng theo xú này, chinoia không chạy di bắt chước thói tục ngoại bang, ăn mặc đồ tay, xem a bát mì cười, dòn ông thi cả thấy không cần thi mà mang kiển, dòn bà dòn y phục sra bát áo gióng cái bát áo của bà Roland (Lô lang) Cach-mang, xem ra có quái biêt bao, mà có người xú ta thấy vây lại muốn bắt chước, dem cái gióng văn minh lai-căn ấy mà truyền bá trong xú ta.

Huê cholon

(1).—M. Tú-Thức học chữ nho mà chưa rõ chữ nghĩa chép thán, ham bắt chước Chép mà dùng không phải lỗi!

1°—Cung-thường thi là Tú-cung, Ngũ thường, vua tôi, cha con, chòng vợ, nhon, nghĩa, tri, tia, là có ngói thứ phu-minh, các hứa trách nhiệm.

2°—Đại-dòng thi phải bao ráo mấy việc đói (A) bỗ ranh hau áo-rúc, hiệp cã hoan cầu làm 1 nropic to

(B) bộ quan pham sang hèn ai cưng là binh dân.

(C) bỗ chủng loại, ai cưng là người ta.

(D) bộ binh khong ai là tri, là gai.

(E) bộ binh khong ai là cha con, v.v. chòng, anh'em, ai thấy là dân trời.

(F) bộ nghệ nghiệp

(G) tri, thái binh.

(H) bộ các loại, ai ách chúng sanh

(I) bỗ sự khố cõe, tiễn tiễn khói lạc, vi người dời của chung. Áy là lôi luân của Khuong-hu-Vi, con lung-khai-Sen, thi eo nói trong lòng của Chép-khong-tử

gom lai thi có Y—Đại-dòng mà cũng có ý Tiểu khuong có chđ nó rong ai ai cưng là lòn tri, vua phai cùng dân đòn lạc, chđ lai rong dân phai kinh quan vua, không có phép tránh cõi việc chí. Đại-dòng là Socialisme, chép khuong là Royalisme, như thi lời M. Théorie nói rằng Y—Đức-không-tử lấp sáp xanh thu là đê ý sra chánh Cung-hường Đại-dòng nhơn đạo, thi ching nhon nói cái áo tui đon mà trắng, cái báton tôi đai mà eut.

Và lòn ý sách Xuan-thu là bão các nước phái nhà Chu, cõi các nước kí ấy thi muôn Đại-dòng các y lõi, mà Đức-không-tử khong khong Đại-dòng, khuyên thiện hạ vụ Tiểu khuong cõi nghĩa là, tòn phu quý vua nhà Chu, bởi vay mure Lai cõi không vang, muôn đòn lõi đòn, thành nhon henh binh phu, mure vay mure vay mà M. Tú-Thức dám mureng, sang ý Ngãi mese lấp Đại-dòng nhơn đạo, thiết kí khon thái tham.

Như nói ông Mạnh-tử, ông Trung-tử kêu xua xuong Đại-dòng nhơn đạo thi phai, lại đai cái lõi gí?

AU-CHÂU CHIẾN TRANH TÂN HÀN

(Nouvelles de la Guerre)

Tù hôm đầu tháng Mars đón nay quân Đức công phai rái lung & mít trận hưng Tây. Từ Nam chí Bắc hông bao luon súng pháo-thù lòn nhô chảng biêt bao nhieu mà kè, song bén ta lại cảng cổ thủ vững chắc, song bén ta đối lại cũng lung.

Báo-bao ngày móng 5 Avril rằng: Quân Té-tubong Clemenceau di ra mít trận vè thi lõ ý thoa da lõi vè quân lính đánh trả quân nghĩa cách cao đam và giù qui-tắc hắng hoi.

Tin dien-bao ngày móng 6 Avril lại rằng:

Người thông-tin báo Té-tubong (võ) ngoài tron

Tin dien-bao ngày 7 Avril rằng binh An-gel và Langs chủn được quân nghịch ở miến Amiens khong đai đón được nira, và binh hau tap của Langs đã đón mất trận rồi. Bép Đức nó cũng đem binh tiếp viện đóng quả sác.

Coi trong các tin dien-bao sau thi thấy rõ quân Đức nô lực một phen này, mà thấy pha không nỗi, thi chúng nó có ý rưng chí.

Nghé nói hiện nay, có hon 150 chiếc tàu chiến Huê-ký hiệp đoàn với các tàu lâng của Đức ở các biển Áu-châu. Nói ba tháng nay hìn dien-bao it nói 600 việc tau bị đam chím, song chí nói 1000 lóng Đức càng ngày càng bít.

Tu hai tuan lěn này bén Đức chỉ dùng máy bay thường hoi, khi thi bay qua Anh, thi thi bay qua kinh đai nước Pháp mà hiện trái phái, cõi viết ràng dùng tau lâng mà đánh Đong-minh duối sông không lai.

Viec đánh trên bô, thi cõi tin dien-bao ngày 12 nói rằng ở phía Bắc Montdidier bén Đức báu trả lại pha qua lung quang sứ, song bén đánh trả lại báu, và chán. Bép binh Đức không chia tron vò xú Hangard; bén phia Noyon, bén Biermont, binh cháng ta cung đánh trả quân Đức một trận mà bô hình áy lui ra, còn ở miến Concy-le-chateau binh Đức cõng binh ta đánh nát tan.

Tin xác định trận Anh nói rằng quân Đức xáp đánh mặt trận Anh và Portugal từ kinh La Bassée cho đến mién Armentière, chúng nó lõi iới đón một khoản gần Neuve-chapelle và Feuquissous; hai bén đánh nhau lung tron ngày, rất lâu thi binh Đức bị binh Portoguese và Ang-le dùi chay lui về ché cũ. Bép nước Ang-le thi kí Đức khởi công pha offensive thi mồi ngày 30 nganh lính sang mặt trận Anh, nay số lính ấy đã đén nỗi.

Bép Đức quan lính chét vò số đón dõi quan trên phải ra lệnh cấm khong cho quân lính viết tho vè cho vợ con, hay động mà làm loạn.

HƯỚNG TRUYỀN

(Echo)

Máy bay ở hang

Máy bay của A-le-män vi bị đóng-minh moi ngày cù phi thoan qua quang trai pha chay trai xung bu bài hiêu, nên nay A-le-män đã đào hầm mà nhót máy bay, có đào đường lõi, đê bay theo mía lén xuong. Chim trời thi lâm ròi cây, nay chim mây, làm lung dưới đất.

Dầu dừa

Nhứt bón đong mua dầu dừa đón bón lại cho A-le-dang lè Du-linh (Glycérine) mà làm thuốc súng.

Cù lau Nam chau (Australia)

Cù tau buon àu mướn cho A-le-män dam thủy lõi mà mai phai tại đường tau buon vang lai mía Nam chau. Chákh phu Nam chau có sái thon do vót lây thi lõi dem lén bò bò.

THÔNG BÁO

(Informations)

BÔNG - ĐI ĐỘNG

(Indochine française)

Nam-Ký

GIA BẠC VÀ GIÁ LÓA

Gia bac kho nhà-nuoc... 4 f. 20

Gia lúa, ta 68 kil. chở tới nhà máy Cho-ler (bao trả lại): 2810 tới 2815.

Báo Tribune Indigène có làm bài luận ty

thay giáo rằng thiếu học, thiếu phong hóa v.v. M. N. M. Qu. là eru giáo thi trai lõi trong báo Cochinchine libérale, mà rằng: Uy ty giáo àu tông hông tì mà công việc làm thiêu, là ty thiên hạ hay xoi bói và hay hõi lõi mà khong hê có al dem v.v. cho quan truong muren dặng thang chuc den cuc phẩm nhon thâ-

cung hường của cài khong biêt làm cách nèo mà cõi.

De la Tribune Indigène n° 64

Chung tôi đọc báo Cochinchine Libérale thấy một đoạn như vầy:

“Tôi nghiệp máy thay giáo annam àn luong khôn nogn, mà lâm nghe cõc nhoc bac béo, vay chò máy thay giáo tinh phai đối với cài lõi nhuc ma của báo Tribune Indigène cháng, vi trọng ty giac là ty thường bi thiên hoi xoai bô và bô liêu, chua ai he thay các quan trong ty ấy dem v.v. cho Quan-truong muren dengo thang chuc cho den cuc phẩm nhon thânn và luong chay cài, khong rõ/hai lâm cách chí mà cõi.”

Bán-quán lấy lòn lai, cõi lõi nô dám ou ba cho cài lõi cách nhuc pha nhur riua ?xin đồng bang huy dap từ: Tribune Indigène

Bép báo Opinion lại có một Ký tên là Công-Binh xin M. N. M. Qu. phai chi tên ông quan nào làm, việc quay ra, chở đứng nói rõ ràng đồng như vay.

Tôi xin lõi nói lõi: Vâ cháng ty thay gián thiết là deng thường, không có ty nõi cõi chui thiết hoa qua ty thay giáo nira, sao ban đồng bang không nghĩ, nếu không có các thay giáo thi minh đây ngày nay ra làm són. Cái công pha ngu cháng phai là nhõ. Nếu Chânh-phu mà chịu cho luong dông trong dai, quyên tuoc to cõi thi thiểu chi người già và cũ phong hóa qua ty thay giáo, vi sao mà a cung khong chay làm thay giáo. Hết thay cùi tung chánh lòn tại Truong-bo cung bén Tòa án lì vi danh bei; ấy vây khi minh được danh lõi rồi cõng nén nhõ đen công đeux su phu chí. Cõi vè phần M. N. M. Qu. tinh hinh hoi co phuong cang lâm, và cháng việc quan annam vò dem phu nhon cho quan truong muren áy là việc it có, hồi trước nghe họ đồn một đòn ông có thoi-xay áy, còn cùi Phan y không phai vây hoi, nay M. Công-Binh hồi thế, thi M. Q. mới nói làm són.

Bép nào cũng phải truy ra, vi cõi nói di mìn không lõi nõi lõi, thi thay dung viết báo hay hõi.

Báo Cochinchine Libérale có trâ lõi rang chén-i việc cùi cùi mót vù Tri-Hayen mà pay dâi co chuc to roi.

Vi với nghe quan Nguyễn-Sofi Nam-ký ngày 18 mars 1918.

Thay Trần-v-Ngoc, dâi co bằng cấp chub nhâng và bằng cấp tối nghiệp, ducx lanh chub làm bám làm thay giáo chub nhâng sau áu luong đồng niêa là 240 đồng bạc, theo thay Duong-Ngoc-Hoanh ly tran.

Không chong lõi lõi để cor.

Ày là môt việc, dâng lõi lõi làm thay!

Thi T... là lõi iái của ông N..., tuoi vèa 21, thi thi là lõi vèa của tên L..., vò chong dâi lõi cõi khon thanh tron 2 năm trói.

Ten L... cung khâ, châng phai nghè nón, ng nón kiêm kiêm, anh ta tùng thòi al gao, lúc dieng sói mìn vèi vòi và mìn ru, di, vi châng hông lõi, nén vèi nhà thua mòi mòi.

Châng chêng di 2 năm hay hâm đêng chô lâm anh vèi trước vò. Khi vèi đêng pha, hỏi thay mòn dieng thuat chuyon vò con nhú vèi hâm đêng bón rùi lõi lõi cung giai vui den thâm oia mè vèi.

Lâng thay!

Bước vào nhà cha mo vò khong them hõi den, mà cung châng hâm, bông thang phô lõi lõi, lõi cõi sau hiên mät. (Nõi òu đõi mít mõi nõi mà dám kõi chuyon cung chêng nõi?) Anh ta thay vòi vèi mìn bén chay theo vò kêu om, mìn mìn mìn tui như vay:

“Lâng thay, lâng thay, bén mìn đê lõi đon giong theo lõi tôi khen mìn thiet là hâng lâm da minh ài...” Nói đe lõi di luon, không trở lại nhà vèi vaya.

Cò T... ôi! Tè chü đai vay a cõi!

L. M.

Trâluõt

“Té nèng...” Thuở nay người ta nói: Hết trê cao thi tè nèng, mà bây giờ đêng dorei dâk-cung tè nèng, mới thiệt là râi ro và cung cho chí!

Tên K... là bạn của M. Tr..., hòi 5 gi

chiều, ngày 10 avril di xách mire (xách bâng

tinh) khi đêm đã vô lú, rủi sút tay rót rát bẽ hét 1 cái tinh cồn một tinh đầy. Kh. đỗ vò rủi quay trở ra, vùng trọt chon té nám trên cái tinh bé. Miếng tinh xóe và bù sướng 1 vệt ráu nặng, huyết lưu mảng dịa.

M. Ti. rước thầy về hàng, nay cũng là bớt rủi, vết ấy bê ngang 4 phân tay, bê dài 1 tấc.

* Ai có di xách nước, thì phải kí lưỡng mà coi chừng, kéo rủi ro như tên Kh. mà mang khô đà!

L. M.

Căn-thờ

Mưa dà. — Hôm ngày 11 avril lại chư cũ Trà-luộc, có 1 đám mưa dà. Trời mưa lớn như cầm tinh mà dà, ai nghe người ta chay lang xán, la om som, liền ra xem thử, thấy trên nóc nhà rò rỉ xuống, cung bằng ngón tay cái, tuy út hòn, tội bêu người ta lượm vỏ coi, cục da ấy cũng trắng-nôn như nước dà mìnă uống vậy, mà cũng lành ngút như nước dà, chẳng khác chút nào, ấy cũng là 1 việc rất lạ là, tôi năm nay 31 tuổi trên đầu mài thấy việc này 1 lần, thầy vạy hay vạy, chờ không hiểu vì sao mà có chuyện ngõ như thế.

Vày cùi xin ông Dung-phu có hiểu bởi có nảo mà cùi mưa dà như vậy, làm on giải rành ra nghe chơi, ấy cũng là 1 việc Ich-chung cho mọi người cảm đó.

Lé-Mai.

Bốn-tr

Tại minh ngũ mè. — Trong đêm 11 rang mặt 12 avril 1614 giờ, sớm mai, M. D. V. X. là chủ một chiếc đò đang lùi ngũ mè bị bối lấy hết 141 \$ 60; số là va cuồn 1 gõ bài giây lòi theo lunge mà ngã, mà lùi lùi lung thi có tên chèo ghe ghe àn cấp. Chủ đò đi thura, lình san-dầm có tra hache tên chèo ghe mà khống gắp tang cùi chi dặng bài tội nó.

Chủ đò đánh chịu mất 141 \$ 60 cũng vì ngù mè.

Té nặng. — Hôm tuần rồi có một người thợ vẽ làm công cho hàng lanh cát nhà hiệu Richard, hang sàu người này điso-nhà-hàng Café terrace ở đường Catinat, và đang đứng trên thang cao 4 thước, thành lanh sky chun té xuồng dát! người ta đem vò nhà thuong thi cho thuốc.

CAIRANG

Chết chìm. — Hôm ngày mồng 6 avril, tai rach Cân-thờ và Cái-sa-ông người ta có vót được cái thay chun té xuồng dát nhà tên Sun 6 tuoi con của Võ-thị-Cho. Con nhô ấy chori trên ghe rải louston nước. Tim xá dặng, lynch đến cùi làm chung không có vút tich chi, rồi cho phép người ta đem chôn.

Cholon

Chèc gian lận. — Tòa buộc tội tên Huỳnh-kinh là chủ tiệm hiệu Nam-hrung 28 đường Gia-long, vi tội gạt gầm bao hàng (Luật ngày 13 aout 1905).

Hà-tien

Ấn cắp kiền vàng. — Ngày mồng 2 april, 161 giờ sớm mai, Thị Đ. ngụ lung lý-déc di vang khỏi nhà. Bên chòng vè coi lai trong rò đè đầu giường thấy mất một cây kiền vàng giá 40. Thị Đ. bên nghe cho con nhô 15 tuoi ở một bén. Vì có người tên mách rằng có ngô thủy con nhô ấy vò nhà thi bời 7 giờ 15 phút. Thị Đ. bèn đi thura sở tuan thanh, linh mởi đến xét nhà con nhô ấy thi gặp cây kiền nó đòn lò giấu dưới đất.

CỰC-ĐỘNG (Extreme-Orient)

Chuyện bên Tàu

Một chiếc thuyền từ súng đóng và hai chiếc chiến lham chạy ra khỏi quảng đông mà về Thượng-hải.

Ông Tôn-dâ-iên tinh lo muru đặng lên chức giám quâc Trung-hoa. Ông Long-te-quang ra lệnh đánh Lingcheou, keiccheou.

TẠP TRÒ

(Variétés)

Chùa Ngọc Hoàng

(Pagode de Luru-Minh)

Khi trước thi hội xin lập Nghĩa-si-tir tinh mua chùa Ngọc-hoàng Dakao mà thờ bài vi các nghĩa-si đã qua đời. Nay hội Phái-viện mới luận rằng: Không lẽ bỏ

binh tưống Ngọc-hoàng di đâu, e mìh nhon tám, nể xin phép Chánh-phù quyên iến mua đất mà lập chỗ khác. Y. kiến ấy rất chánh lý, ai nghe cũng đều phục. Bồn-quán sán lồng trơ /yc.

Loạn hàng thất thứ

(Pas d'ordre)

Các ông các bà hay gần người lây có chảy cả các quan trang-tri, lương-điều, cũng là tại các rap hât lang-sa cách vò ra, coi lại chia người lang-sa coi ra rát có thắc tý; ai đèn trước đứng sau, lán lán vò ra hoặc mua giấy coi hât đèn êm lặng nghiêm trang. Còn dân đêu êm phong tự binh hóa, tánh-tinh mèn diệu mà sao đên chôn đóng người không chịu nhẫn nại, không hé chui nhưng buồc, ai đèn trước mặt ai, ai giòi lân, giòi xo, giòi thuc th mua được hông, ai yên duỗi, châm tay thi ở sau trê nái, bắt chòi ngồi hoặc hụt xe v.v. sao vây? hây láng bắt chước các tyc lôi của người tây. Bãi cầu là ôm chí, hê đèn trước thi vò trước, đèn sau vò sau, cùi đứng ngồi dưới nâu mà chờ, được vây nghe rõ ràng.

Ông mì vòi, biết o chỉ mà dân minh còn só cái chỗ đó, xin luận cho rõ hông cung nhau phò hóa, khuyên khích cho rái cách lich-sy, chở mà giàu hàn lanh như tại nhà ga, tại rap hât thiết là vò lê thái thi! Bãi cầu vè cách lich-sy, lê nghì này Bồn-quán vùi lóng đêng bão, xin chư phu dien, chư khán-quan chiu khó luận chori. Hoặc cát lông liêu ông nào nêu thay i cát lông hàng thât thử đòi bôr đầu thi xin công luận.

MONG TRẦN

Chùa bút đánh lợp

Chùa bút Vô-lô-háo (Impartial) đánh chùa ủi Nanký công-luận-háo (Cochinchine Libérale) một bài tai nhào khống.M. Mars di có bài. Ấy cũng vi hòn vè nói nực mà người, các kè túng nöt trong lời đàp mà bươi chuyen xâu nguri đòi thi với mình hây xem đòi lèm giong thiên cù.

Công thương Hội

Công trọng một buổi chiều 28 Mars, hàng Công-thương có nhóm tại dinh Xá-Tây dâng bài hối Công-thương.

Nghé rông là Nguyễn-Vân-Cùa Quán-dý Nam-Trung-Nguy-Bảo, kiêm phò Chú-Hội-Nam-Ký Bảo. Churong đặc cùi Công-Thương Hội-Trường.

Bồn-quán lèi làm hưu-hạnh mà đêng thơm lây, kinh lòi tảng ông Nguyễn-Vùa và chúc cho hội Công-Thương thành tựu.

Công Luận.

Qui quan nghe làm sao mà đam qua quyết vây?

Mong-tran

Văn Uyên

(Variété littéraire)

LÝ TƯỞNG VÀ DANH NGÔN

(Idées et proverbes)

Tôi ngồi lè dài mách (Le medisance). — Nắng chua-nam-nhon, mà nhẹ cho phu-nữ vùi cùi dám nǚ-lưu đều tra phạm tội ấy.

Tôi kiêu-cảng (L'orgueil). — Nam-nhi hay, tu-phu thắc quá nhứt là trong tinh, mà phu-nữ lại bát cắp vi so chử tu-phu-nó chít chít-ain.

Dung-tùng (Le pardon). — Phu-nữ hay dung người, nam-nhi hay dung.

Dung-tòng (L'espoir). — Nam-nhi dung nő đăng từ an үү. Phu-nữ hy-tòng vi trưởng xuân, chòi nhán hac áng trưởng xuân.

Hau-vân (L'avvenir). — Là một hông bac nam-nhi, phu-nữ hay đêng day, hanh-hac đêng làm, ky-mi.

Cần-Than (La discréption). — Là tài eague của nam-nhi, là đức hạnh của phu-nữ.

Tam-tháp (— la trentaine). Trai ba muoi tuoi cùn xinh, gái ba muoi tuoi nhay chinh-chung-huong.

(Tôi xin lỗi có Thiên-Huong « Nǚ-giới-chung » chia phần)

Il y a deux manières d'avoir de l'esprit: quelque fois en parlant à propos; souvent en faisant à propos.

Muôn làm người thi thi có hai cách: ngôn luân và thi khâu cho nhâm túc, gấp lúc nêu bài thi nói thi, bằng nhầm khi nhâm thi phái điểm nhiệm.

La vie est une sortisse que la mort répare.

Sau giờ hòi đòi chí hành hòi, từ giờ bồ qua. Sự sống ở đòi là đều quý giá như sự chết rứt xác vuon tròn.

L'homme demande simplement qu'on l'aime; la femme veut qu'on la préfère.

Nam-nhor tra chung muon minh; phu-nữ muon chung tra minh hon.

Đại-viet tập chí № 1

Trong bài Tiêu-tu-diễn (Lexique) giải nghĩa nhiều chữ, nhiều câu cùn so lám, và có chỗ sai sa chéh nghĩa, tôi xin chiu khó chí so, ấy là giúp nhau định chính, chéh không có ý vâc là tinh sầu, vi đê vây tội nghiệp cho đang ủi nó tin làm mà hư hết chéh nghĩa:

1° Chử bòc là ròng, còn chử bát là tám (coi Trí-vụ Pumas Cúa, và Génibet).

2° Bát-trác là thinh lính xây đén minh không ngòi thi phải dêng chit Fortuit, Imprevu, con bát-trác chí sự = événement là vâc xây đén thinh lính.

3° Bảo-hoàng là phò đê-queyen, vuong-queyen, chò khong phai binh vuc đong vua= Imperialisme, royalisme.

4° Bình-queyen là cầm quyền Détenir, le pouvoir de Dominateur, sau lai cát nghĩa chí mà cầm quyền chuyen chí loi dich la droit de domination de conquête, la Autorité absolue = Chuyen chí quyền, quán-queyen. Chò khong co droit de domination roi them chí chí conquete vào đó, triết là rõi. Có moan nói droit de conquete

thì được, là chinh-phuc-queyen (hay coi các ty-diên).

5° Cảnh-vật, Philosophe.

6° Cảnh-tuyeng, Phénomène, còn situation là hinh-thé, tình-cảnh, état = địa vị.

7° Chiêu-binh, Appel aux soldats, còn mobiliser là động binh hay là xuất-sư.

8° Chiêu-hồn, Inviter les manes par des incantations à venir....

9° Đức-không-Tử, là Confucius.

10° Giao-thiep, Relations diplomatiques, giao-cung ngoai-quoc ma tinh viêt lợi hại nuc minh.

11° Hội-Üy-viên cho không phai Hòi; úy là phó cho, huy là sợ, là khai.

12° Kiên-khách, Agent de change, ai muốn làm lanh bâi sanh ý cho không phai người của nhà nước đất, miên là theo phép ty tài thi làm được.

13° Lý-tài, Question financière, còn question économique là kinh-tế.

(San-sé tiếp theo)

Đường bộ từ Hà-nội vô Saigon

(Saigon Hanoi par voie de terre)

(tiếp theo)

Xuống tới Ninh-binh (90 kilomètres), thi dêng sa đê di, cho tới khói Chợ-ganh, tr Chợ-ganh thi đât khói

sự cao, ngô xa thấy đanh dầy nùi chia giải hạm Bắc-kỳ và Trung-kỳ. Từ đồng ruộng Chợ-ganh sắp đê thi đêng thật tôi, kiêng vật thanh lịch nhứt là ở Đồng-giao hai bêng đêng có vườn cà phê, vườn du-đù dâu, và có nhiều miếng đất người nông-phu đang đêng trồng trác, chò này trước it năm nay đều là nơi гори в руках, mà ngày nay coi voi khai phá lung lâm, có lèng ngày sau sẽ hóa nên một chốn đê hội dân dâng xum-xich nhau làm ăn, trồng tía các giống hoa quâ.

Đường xe lửa từ chò ni cũng cùn chay dài theo quan lộ giữa những gò nồng, đường di chò cao chò thấp, người coi máy xe hơi lấy hết tài lực mà lèn đêo xuống ái cho em. Khoi chèn Sam-son thi dêng di tốt lâm một đói khoảng tách xa ra đường xe lửa mà vòng qua bờ đê sông Ma, rồi rải lèi với đường xe lửa đêng mà qua cầu-Ham-rông, chèn này dán dâng ở đêng đêo, rồi xe hơi di theo đê sông Ma qua ngan Hằng làm hộpquet tại Bến-thủy, rồi mới đến tỉnh Thanh-hoa, chúng tôi đén đây là 10 giờ 10 phút, di đêng 155 kilomètres trong 4 giờ ruồi đồng hồ.

Chung tôi đi hối lồng tại Thanh-hoa rồi nghỉ ngơi một giờ mới lên đêng. Đường di tôi mà cùn đê theo mé biển-núi. Di một đói mìn đêng 13 giờ rưỡi, thi chúng tôi đến bến số 11 rong 000 thêc, ở đêo bến đêo qua Vịnh-chung 1 khắc đồng hồ.

Ti-Vinh đêo ghô này xa 111 ngàn fute, xa Thanh-hoa 27 ngàn fute.

Tai cát-cot tru số 46 ở Thanh-hoa (xâ Vinh 92 kilomètres) có một cái cầu gân hàn, từ đây mà di horizon 20 kilomét thi dêng quan lòi lom chom khô di quâ, chò bị dâsoi cháp chòng, chò thi dêng quan lòi gân hàn.

Đêo cầu gân hàn, cùn may gặp hai cái cầu vang đê di.

Đêng 2 giờ 30 phút chúng tôi đến cát tru số 83, phai qua đêo, rôi 3 giờ 15 phút đến cát tru 72 cung qua đêo nǚa, hai bến đêo này tốt đê di, qua khôi bến đêo rồi tuy có một đói chò bị lụt bão hù sụp chò đêng trường thi tốt lùn.

Đêo cây số 43, lại phai qua đêo nǚa mới xuống Vịnh. Tới Phái-Diệm thi chúng tôi gặp đêng xe lửa, và đêng

Thuộc điêu hiếu CANON

(Illustration)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

(Photo: J. L. G. - Paris)

(Illustration: J. L. G. - Paris)

bò rết tối, qua 5 giờ 35 phút thi xe hơi chúng tôi chạy ngang nhà ga Vinh. Từ Hanoi đến đây chúng tôi mất 9 giờ rưỡi đồng hồ, chạy được 300 ngàn thước.

Khi về đến Vinh thi chúng tôi đánh giày thép cho hàng Guichard hay mà dọn chỗ và lo cơm nước cho chúng tôi, vì sợ đến đó lúc ban đêm bất tiện chăng.

Còn nữa

TÀU ĐỎ BỊ LỐI RỘNG

(L'échouage du grand Courrier)

Hôm ngày mồng 7 avril có tin giấy thèp Reuter nói rằng: Cố 1 chiếc tàu đỏ bên qua ngang Singapore bị bão nổ, mà tấp vào lỗ rạn đang lúc nửa đêm.

Cách vài bữa sau có tin về đây cho hay rằng chiếc tàu ấy chở hơn 900 bộ hành và 1.800 bao đựng thử thóc. Còn hàng hóa của các hãng mua bên tây đều bị trôi hết. Nay nhà thợ cho hay rằng 773 cái bao đựng thử thóc bị trôi hết, phần để lại bên Singapour mà phơi sương nào khô, mới chở về được. Nay chỉ còn 40 bao không trôi thì ít bữa tàu đến sang đây. Cố 900 bộ hành được cứu khỏi nạn, và lên ngư tại Singapour, đến ngày 20 avril mới về đến Saigon. Hôm ngày 22 avril, cố 1 chiếc tàu chở về đây mấy bao đựng thử, nhiều cái thó trôi chử ráo. Hàng hóa không có.

BÁC HỌC

(Science naturelle)

Hải trù ngư

Giang cùn ngư

(Ca nương = Dauphin)

Cá nương có vú, đẻ con, biển nào cũng có hồn ở, mang da lông cho nó ra hình mỏ nhọn, đầu tròn như đầu Huê-thường, miệng có 190 cái răng, trên đầu có 1 lỗ đạo, kỵ nhau, nhiều khi nó lén các sòng rạch mà ở. Mỗi năm hay xuất dương, ở nhau có bầy, ăn cá, ốc cua, sò; hay đưa theo thuyền tàu, bộ hành quãng đờ chì dài áo rắn. Con cái sinh 10 tháng đẻ từ 1 đến 2 con nướng con. Thịt nó ngọt, đầu có gai, da nó người ta hay thuộc làm đồ dùng.

Cá nương Bác-hàng-hái cá mành trắng phan như tuyế, bể dài từ 2 đến 7 thước. Đầu là Bác-cực hay bắt nó, vĩ thịt ngon, đầu quai, da tốt.

Cá nương ở Băng-dương, bể dài từ 5 đến 7 thước, cao nồi 2.000 kilos, den tươi như hạch cùn đùi, thiên hạ ở trên các xí lạnh nhờ nó mà độ nhứt.

Kim lang — là nương có lưng đèn, bụng trắng, bể dài 10 thước, ở Bác-hái.

Nircg Thái-tay-dương bể dài 2 thước, lưng xám, bụng trắng, có cái nghén 9 tháng, đẻ 2 con, nő hay làm bài cho nghề hi bắc dọc theo bờ biển, cho nên nhà ha hay tim nó trước là trừ sau là lấy da, đầu và thịt liupon.

Nircg Xit. — Đầu đầu cưng cõi, bể dài từ ba bốn thước.

Nircg thường bể dài 2 hoặc 3 thước, lưng xám có ngói xanh, bụng đợt, hay ở biển trên bắc bến cầu, đầu dài cũng có, hay theo tàu bể đón chờ, tra ốc cá, thịt nó ít ngọt, đầu không được tốt, da khà khà.

Hải tảo thô

(Dattier = Chà là)

Cây Chà-là đồng loài với dừa, bể cao 20 thước, kính tâm tại gốc 1

thức từ gốc sấp lên da cây có vảy, ấy là cộng là rụng côn láng. Bác Phì-châu Bé-tô, Án-dô hay trồng nó, tra ôn-dái như xứ Broka và Algérie. Bác Phì-châu dùng trái nó làm cơm. Bóng cái chà là và bông đực mộc phân biệt (diologue) bởi rứa mình phải giúp đam bông đực dùt vào bông-cát thì nó mới có trái. Trái có quay như đùa nước, mỗi cây có từ 6 đến 12 quay, mỗi quay cản nồi 6 đến 10 kilos. Trồng nó đến 8 năm mới có trái chiếu, sống được 100 năm.

Chà là ăn tươi hoặc khô như hồng, già ra bột, làm mứt mà thế cho đường cũng được. Đam ú mà làm rượu uống ngọt miêng. Dùng cây nó mà cất nhà cũng khá, dùng lá mà làm liếp, đường rõ, thung cảng xong, lop pha cúng tiền.

Tưởng đât Nam-ký bắc Trung-ky có lẽ trồng được. Ai có chí nói với Cha quen xin giống mà trồng thử, cung là 1 số lợi.

DUNG-PHU

Cách tri sơ giải

(Notions sur les sciences physiques et naturelles)

Bồng hờ giải đồng

Pendule = Thiên-binh-chung.

Giày đồng mà họ kèu kêu là phi-lap-on đã tìm láng trong-tâm-tuyet (vertical) các bắc-bac-hoc đã dùng mà bùi đồng hờ chí giày.

Người tìm được việc ấy mà bày làm đồng hờ ông Gô-li-le (Galilée) người I-la-li. Ngày kia ngài vào nhà thờ mà kinh, chụp thấy cái đài treo giày cung thánh tựa không ai lung lay mà diệu động, bèn nghĩ ý bùi đồng hờ có giày đồng, sau này ông Huy-gan (Huyghens) người Hoa-lau, Kì-ha-kim (géomètre) chính định mà may thiên hạ có xài.

Lấy một cục chi cột vào 1 sợi giày mà treo vào một cát nam bằng theo láng binh-dia-tuyn (Horizontale), đoạn lung lay thi nó diệu động như qua, qua lại.

Hồi xưa lay động thì giày đồng ở an tịnh theo. Lắng quan-binh-tuyen = equilibrium. Khi lay động thi nó lâi láng quan-binh ấy mà qua lại, lại qua.

Giày đồng mà thi chí cái láng diệu động (oscillation) qua lại chậm trễ, bông giày đồng cung thi láng lung động mau qua, muộn chậm chém trễ mà cát nam đồng mau qua thì phải cần cái và cho là.

Bồng hờ giải đồng có nhiều thứ, thứ một giây đồng, thứ thi chí vĩ, thứ thi chí cát gấp kèm theo chép chép trễ v.v. Cả thảy đều nhờ giày thiều. Các nhà bác-hig-kinh thể là đồng đồng không giày thiều mà có ý chí chảy luồn, chura nghĩa là dài kín số nguyên, mà có ý chí chảy luồn, cũng sẽ kết quả, vì bùi chí thi Tao-nhi thirom, bài công mà hé mít, xác mản che là huyền diệu như sau: Khi mảnh thiều thấy máy mà qua.

Luật té của vật trong chỗ không khí trú

(Lois de la chute des corps dans le vide)

Một vật kia bị trọng lực lôi trong chỗ không khí trú thi vật té ấy khi trời càng lâi thi tình-canh. Nếu muốn nghiên cứu một mảnh cái trong lực pesanteur thi bỏ kia kinh nghĩa là để vật vào chỗ không khí trú kín trai mà chiêm nghiệm.

Luật thứ nhất. — Trong chỗ không khí trú thi vật nặng và vật nhẹ cùng nhau té xuống một lực.

Luật thứ nhì. — Té nhau xuống sút mau y một cách.

a) Muốn nghiên cứu luật thứ nhì thi phải dùng một cái ống pha-ly kêu là ống Nghiêton (Newton). Lấy vật bỗ vào ống ấy, như một cái lồng chim, một cu sợi, rồi dây nấp thi lại thiết kín đoạn dùng dây mà rút khi trời ra cho hết, rồi nắn ống mà đóng đầu xuống thi hai vật té xuống đáy ống một lực.

b) Muốn nghiên cứu luật thứ nhì thi phải dùng ống A-tút (Atwood).

Hai vật khác nhau té trong khi trời thi cái nő nhẹ bị khai trời càng lâi té chậm hơn vật nặng. Song khi nỗi mìn đe vật nhẹ chèng

lên vật nặng mà buồng tay thi hai vật té xuống một lực, ví vật nhẹ nhõ có vật nặng chè khai bối khai trời càng. Nhờ sút khai trời càng mà chèm bay được, nhờ sút khai trời càng mà tần ba-long cầm dù nhảy xuống, thi thoảng riêu riêu hùa.

Sự đứng vững của vật đặc

(Equilibre des solides quan-binh)

Trong-tâm là chỗ chịu đựng của trọng-lực của vật đặc nó đe xuống đứng cho vật ấy đứng vững.

DUNG-PHU.

GIẤY HÚT

(Crise du papier)

Tại xí Langsa bảy giờ giày mài vòi cung, vi các lò phản thi thủy thay mìn lo phản sự tòi con, quốc giá hữu hạn tinh lâi thời thân tri mang mà phò tri quốc vận ra trận tiền mà ngán đòn Đức binh; phản thi bđe làm giày các nơi già bắt lão coi vi đường hải trình hiền triết, tiền vận tết bắng 3, bắng 4 hơng ngày birth nhật, bối rứa 1 kilo giấy làm nhứt trinh giá chứng \$ 0.30, nay giá bắt lão đễn 8, 9, 9.1. Bởi vậy mà it ai làm sach, còn các báo mà bán 0.10 một số, ấy là dù tiền giày mực chờ có lời lâi gi đau; mỗi năm 52 số, tiền gửi, tiền nhận cùng các tiền sô phi muôn người giúp việc, mà bán có 5 đồng 6 bắc-thé chi mà lợi được, kỵ trung có nhõ các nhà buôn rao bão hàng hóa, nhõ đó mà bđe truy lại, chí chư khán quan chò khai tướng trong

5, 6, đồng bạc mà bảo quán có loié vải đồng, quâc thiệt là lô, quán nào khéo tinh thi đù tiền giày mực, mìn còn tiền sô phi, nếu lô vây thi làm đòn sao đặng? Đặng, là nhõ số khán quan đồng, nhõ tiền rao bão v.

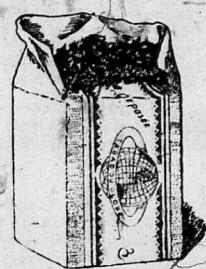
Trong Lục châu nên thừa dịp giá nhứt trinh hy như cù mua mà xem, chờ bđe gi trong năm bảy tháng nữa, giá Nhứt bđe, giày Hué kỵ cùn bắt giá lén nifa, thi thế nào giá bao sô khô, mà cầm cự đó.

DUNG-PHU.

Kè từ số nay mồi tuần sẽ có 1 bài trứ dien hay lâm, nên mua mà đe đời.

Thiếc gói chèa văn hiệu GLOBE

AI AI CÙNG ĐA VĨ NÓ THƠM DIỆU

Có một minh hằng Denis Frères trù thuốc này mà thôi.

DICTIONNAIRE

FRANÇAIS — ANNAMITE — CHINOIS

PHÁP — VIỆT — HÀN — TÙ VI

PAR

G. Ch. Tranchanh, publiciste

(Do trong các tự-diện Tây, Nam và Tàu, dọn soạn)

Bản quyền thuộc về trước giả, xin chờ phạm, cung dùng sao lục

A

An. m. không hay hươt đồng, trong đám mây truyyelies thi nó dừng đậu, lai là chửi lầu trong văn A.B. Chù A mà đe dưới truong sâch nghĩa là truong số 1, chử A đe trong тоa thuốc nghĩa là đồng lung, đồng lung, AA hay là AAA trong cuộc hòa học nghĩa là truong lòn, chù A them vào trước tiếng nói đồng nghĩa với chử vòi: Amoral = vô đạo đức. Pré. adu. Demeurer à Paris = Ở tại Paris; Parler à Pierre = nói truyyен với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval = lèn lung ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, nous regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khit vật yêu dấu đã húi nát rồi, thi ta nhớ tiếc cái ngay giờ đã lèng mất mà chẳng nàng nia nó mà chờ dùng bđe. Đô! Le fanatisme est à la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với Vérô; monter à cheval =

TỰ DO DIỄN ĐÀNG

(Tribune libre)

Bản-quán mở ra mục này để mỗi kỳ lục trong bài của khán-quán gửi tôi, bài nào hay hoặc biệt-khiến mà đăng vào cho chư đồng-báo nghị luận, trước là thêm thù vị, sau phì dạ các bác nho vẫn vì có đều hay gá muối ló cho đồng-báo xem biết.

Song phẩm những lời đáng & mục này, trách nhiệm đã có người ký tên Bản-quán không dại đến.

Lời cùng
Nóng cõi quí quán
và Công luận quí quán

Tôi ý vi có tuổi nên xướng ra khuyên Nhị vị Quí-quán đòi lùi quí kinh, trông cậy Nhị vị Quí-quán chẳng phụ lời già.

Vã chẳng trong số Công-luận 126 M. Mộng-huê-Lâu có lời tôi chịu các shon tự lão mòn tiền tuýet, bát quán tha nhán ố thương sương chẳng? Hỏi như thế là muốn sự hoà nhâ, bởi rứa tôi có gặp M. Nguyễn-chánh-Sát mà thuyết họa, thi ngài cũng vui lòng bãi việc xoi bõi vặt, nói việc tam xâm, không ích chi cho các Ngài đọc báo, chí lo luận lý đàm vấn, theo phép lịch sự, chẳng hè đàm xen việc lu của người đối tri với mình.

Nay M. Sát đã chịu rồi, thi M. Mộng-huê-Lâu, M. Định cũng khá agehe lời già, bõ hết thói nóng, cứ giữ lè nghĩa mà đàm văn luận lý thôi. Được vậy thì vui lắm.

Áy vậy nếu tam vị đồng liêu chẳng phu lời già, thi xin tuân sau ra bài quyết bõ các điều võ ich, vi ai ở đời này mà vò sự bao giờ, nếu Át khai tết Giáp thì Giáp lại nhân hay sao, thành ra một iệc gáy lộn với nhau, chõ không phải là đàm văn luận lý đó.

Gia trống tuân tới xem bài Nóng Cõ và bài Công luận, nếu được như lời già cầu, thi rất may mắn cho chúng ta lâm đớ!

MỘNG-HUÊ
thuyết hòa.

Quá là Văn-minh lai cẩn!

Oui, c'est bien la civilisation bâtarde!

Đọc bài Văn-minh lai cẩn trong báo L.T.T.V. số 527, khiết phái nhớ chuyện năm trước. Cảng là may: tôi còn dè dành các số báo thương-niên. Tôi đọc báo Nam-trung số 23, tôi thấy trong bài « Nhơn sanh chử luận » (1) ông Nguyễn-tử-Thúc giải nghĩa ba bức người và hai cái tin lire.

Cái bài Ba bức người đây là bài của tây-sĩ đặt ra, ai có đọc sách địa-ly langsa (géographie), thi đã thấy rõ. Lương-khai-Siêu dịch ra chử Chinoe trong sách Âm-bang-thất và dãy là Văn già tam giới. Báo L.T.T.V. và báo N.C.M.D. năm trước đã có dịch ra tiếng annam rồi, chẳng là chi.

Đến đây, tôi xin nói chuyện ngay với ông Nguyễn-tử-Thúc một hồi. Kính bẩm ông Nguyễn-tử-Thúc. Đã biết có xưa mới thành nay; học là bắt chước tiền-hiện; bắt chước ố-tú, cách dặc dẽ bài vở, lời hay lõi phái. Còn như rút trọng câu, rút từ lõi trong sách của người ta mà ký tên mình, ấy có phái là bắt chước ố-mô. Coi cái bài Nhơn sanh chử luận của ông trong số 23 , rồi sánh lại với bài Văn già tam giới và

(1) Bài Nhơn sanh chử luận rút trong 2 cuốn sách Chinoe Âm-bang-thất và Nhơn đạo.

bài Tự tin lực lượng sách Âm-bang-thất, thi thấy rõ ông rút hai bài này, ra rồi ông xảo qua xua lại xen ý riêng của ông vào; cũng như ông đem cõ-o-rô mà cầy giữa dám lúa-tốt. Ông mủn mảm đòn thiên hạ, hay sao? Tưởng là ông học ở đâu? may hiếu rõ là ông học lõm trong tần-tho Chinoe, rồi ông rút nguyên câu nguyên đoạn của người dặng và quảng làm ra của ông. Ông cho thiên đàm-bết, dùy một mình ông thuần-phu, cha chả là múa gáy rùng hoảng! Nếu ông mủn mảm-bô Âm-bang-thất, chắc ông vay tay.

Sách Âm-bang-thất cũng là một bộ sách gợp dịch nhung kinh truyền của bà già chư tử tẩy, sao cho khôi tam sao thât bồn, sao cho bằng bồn chửu tẩy.

Đọc Âm-bang-thất cũng như là mở sách tay ra mà xem trước mục-lục. Ông thấy trong sách ấy nói bên Tay có nhiều khoa học, như là pháp học, hóa học, lý học, triết học v.v., chắc Ông không hiểu nghĩa các khoa ấy là gì; cũng như ông xem trong Tam-quốc-chí đoạn Không-minh tạo chế mộc-ngru lưu-mã, đọc vây hay vây, chõ ông không hiểu làm sao mà tạo chế cơ khí ấy (2).

Tôi tưởng người annam muốn vân-minh theo người Tây, duy nhõ học chử Langsa mà thôi; chử Chinoe chẳng dùng vay đâu! Xin ông đừng tưởng là trước cái cuộc chiến tranh này mà nước Chinoe còn Chinoe là nhõ chử Chinoe; khi ấy nayr Chinoe còn trường tại là dày khó chia phân đồ thời, da ông.

Tôi xin khuyễn ông và bạn học-thor nhém dẹp phúc cái nghề viết báo, đừng trường cố-công đọc Âm-bang-thất mà gọi là cố-học thức, xin đừng trường biết lõi mói mói chử Chinoe là thương-trí, là vân-minh. Việc học thức của người Tây trong một triệu phần Chinoe chưa đích-dặng-một, chưa thê-dặng-một. Chẳng có cái ác nào lớn bằng học lõi mói mói rồi ông nghe ngay, và bõ mà làm cho người què mõa hâm hại theo sự lầm lỗi.

Tôi xin ông cho phép tôi bình phầm cái bài Nhơn sanh chử luận của ông, chì vui; và xin chỉ chõ khuyễn diêm của ông cho thiên hạ rõ. Có mấy người đọc báu thuần nhõ như ông mà hiểu dặng đẽ Nhơn sanh chử luận của ông, đó nghĩa là gi. sau ông không dung lời annam, hay là ông là người Chinoe? Cái bài chánh « Nhơn sanh » ông đã làm rồi hay là ông sẽ làm. Thấy ông dẽ chử luận là luận nói, chắc là ông đặt bài nhơn-sanh này, và chừng nào ăn hành bài kiết luận và tòng luận.

Ông nói cái này: « Phản dân tộc tinh chất giả mảng... chẳng hề biết động biến chi cả ». Ông đãi câu này cũng như ông nói « nứa đêm

(2) Ai muốn luận đàm hỏi học thi lật tim Ông Thành-con, vì ngài sanh nhì tri chí, (N. de la R).

giờ tí canh ba ». Người Langsa gọi là une vérité de la Police.

Ông nói câu này: « Vì như D. học « hỏi nhôm nhem... chen minh vào đám A.., nói chử với T... » người annam nói thi dù bồng lồng thì nói tên Mit, tên Xoài, người Chinoe nói danh Giáp, danh Ất, danh Mô, người Langsa nói tên Paul, tên Pierre, tên X, tên Z, ăn trại không mich lồng ai. Cách đón của ông đó không biết giống nức nào?

Ông nói: « Trừ thử chi lý biết vở tài lý... Ai hiểu câu đó, ai học Chinoe rồi đọc báo ông hay sao? Có ông ở đây sáu môt hòn nhà mà ông giải nghĩa. Không có lời annam mà dịch câu đó hay sao? Ông thông chử Chinoe tên lán, sao ông không viết giúp cho báo Nam-phong và báo Chinoe ?

Ông nói: thời đại buổi này » Nội chí cho dài vậy! » Nói thời đại này, hay là buổi này, cũng đủ rồi.

Ông nói: « Tiêu nhơn chí học, Văn-vương chí đúc, Võ-vương chí nghĩa ». Tiêng annam gi vậy? Annam nói tên nò: Cái học của tiêu nhơn, cái đúc của Văn-vương, cái nghĩa của Võ-vương.

Ông dùng cái đầu song-hò (guille-mets) từ chử mà khóng cho đến chử cho đến, mà ông không đóng đầu song-hò lại. Vây chõ mấy lời trong đầu song-hò đó là lời thành-nhơn nào nói đó? Thiết ông chưa biết đúng đầu song-hò.

Ở sau chử làm vầy, giờ mà, ông chấm chấm, vây nghĩa là làm sao? Xét lại thi ông chưa biết đúng các đầu để mà trả nghĩa cho vân-chuong!

Sau rồi, ông nói: « Hồi ôi, ninh bất đồng tâm » tài! Nghĩa là: tha chảng đồng lòng thay, phải vây không? Câu đó có buồn, có giận, phải vây không? Nghĩa là ông đã đọc tần-tho Chinoe, ông vân-minh rồi, mà ông thấy dàn ta còn giả-mang cho nên ông buồn, cho nên ông giận, phải vây không? Thiết là ông học chử Chinoe quá, và ham nói giọng thay quá, ông trường lùi vây đang cho người ta kẽ minh là người học họi gõ móng-muội tín lực, đó ông à.

Xét sao chử làm vầy, giờ mà, ông chấm chấm, vây nghĩa là làm sao?

Xét lại thi ông chưa biết đúng các đầu để mà nói cho xiết.

Tôi bình phầm ông Nguyễn-tử-

Thúc đây, nếu có chỗ nào bất cập,

xin ông Nguyễn-tử-Thúc và khán-

quán bài bát; nếu tôi quấy thi tôi sẽ chịu lõi, sửa minh và học khôn.

Tôi bắt chước Nguyễn-tử-Thúc, câu rõ hết phải than thở dài lời. Vậy thi tôi than rằng: Hồi ôi, thà chẳng cho thấy thi thôi! Tiết thay mấy mâm xôi vò ngòn mà ai để cho chuột vọc ruồi bu!

Tráithi: TRUNG-NGŨ-PHỦ.

Ô hô! Tưởng là đường vắng hắt chói, hay đâu đường vắng có người vắng lai.

HUYNH-QUAN-HUẾ.

Từ ngày khởi doan tranh luận, chur qui vị chủ-bút và phu-diên với khán quan, biện-bát ông Nguyễn-tử-Thúc, là chủ-bút tờ báo Nam-trung. Nghe ra trong chđ đồng nghiệp và đồng thính với nhau, mà đến đùa ổ cát cường biêt như vậy, thi chđ lè kiển lược đồng, biêt, mùi dạo lý, cũng đau lòng tri kỷ, ai ai át cũng chẳng muốn xem nghệ, nhâm mồi trong cuộc đồng dạo tương tranh với nhau như thế.

Xét cạn lý, chẳng khâ trach qui vi biện-bát những đều siêng luân của Nguyễn-tử-Thúc tiên sanh, iai là chủ-bút; bõi tiếng ngài phô trương luận đàm, nhiều đều khongxát dâng.

Áy vậy! vi mra, nén lâm, vi dặm nén dợ, chẳng khác nào trong những việc, thượng-bát chánh, ba tặc loạn. (...Suy trong các đùa của ông Nguyễn-tử-Thúc phản phô!!!

Tôi xin vẫn tắt đùa đều, hầu xin tu đây, bõi đều tranh luận đồng dài, cho khôi tiếng bá già, dóm vào chê trách.

Như ông đoán về đđ âm công cản ốc. So với những đđ thù thừa mâu-sắc, tốt xấu khinh trọng, buộc thi đòi náo, chđ đòi náo, suy ra cung chảng có đều chí can hệ. Chẳng qua là trong chđng mươi mấy năm nay, nhõ sự vân-minh tần-hoa, nhõ việc bay vè phô trương, diêm khuyen cõt cách, nong-tri nhau, mõ mang nguồn lõi; chõ xé cạn trong việc tú, tang thi tú già vò hứu, giò thi vè vien, nghèo thi hui húc, cung xong mót đói, vây thi trong việc dùng đđ ám công, cõt chạm hoa hoé, hoặc không mâu-sắc xué xoan, phái đầu là phong lõi lè nghi chí, nén châng dâng biết sao, mà ép nài cầu chắp, bõi buoc nhõ tinh theo ý tưởng.

Vì như chuyện nam-nữ-bình-quyền, ông mượn cõi mà làm cho ra đều tranh luận, cung chur qui vi, biện-bát nhiều người, là bởi. Tưởng lõi

Mập-lé ôi! Tao không phải đến vay bạc của mây đau, và nám bay tao trung múa lâm, tao mua thuốc điều-hiệu HONGROISES

nhõ khơi khoái lâm, mây ôi!

trong cuộc ngồi chơi năm ba vị, mà nói dời xưa, hoặc nói tiểu-lâm tiêu-dám, giải đàm thời khắc, mà nói phi lý chẳng nhằm lời, còn xúc mực cãi nhau tò mò. Huống là đều thất chánh nhơn tính, ông đem ra giữa muôn tai ngần mắt mà phản bầy xú ý há không ai tranh luận sao? Muốn lèp chánh Nam-nú-binh-quyền, thi luận giải cách nào kia, như rieng tuong như óng, lèchua quyết đoán, như nói rằng: thừa ý giáp óng triết hiền hàn Tàu muôn lèp thê phong tục, díng mà dòm dường phe phu nǚ, xin hỏi? Vậy chờ đón bà bên Tàu đã bò thòi bò chon hét rồi hay sao? Việc tè lòn sò chura bồ, huống ào lo Nam-nú-binh-quyền; binh sao đảng?

M. Lê-hoàng-Muru luận rằng: nhiều việc di phong diệc tuc, cái cựu qui lân, dẫu cho bực quan trưởng quyền hành, cũng khó mà biến cải; lời này xét ra hứa lý.

Vie di phong cài tuc, chính thiết khò làm; rất đời là cuộc nước, nhà hưng vong trị loạn, vua chấp chánh thay ngó, việc tân dán cồn khò ché, còn phải nói cù le theo phong hóa nhơn tính thay.

Nhà nước Langsa bảo hộ mấy huộc địa nầy, chục năm rồi, pháp chánh trị dán, cuon luật hình (code-Penal) còn do diệu le ánh lý của vua Gia-long mà chế hóa.

Chỉ như sự lệ trong gia đình, dem ra mà bài biếm ché nhau, như vậy thì sự tích vua Trụ duy nhất Thượng, hơi dâu mà ché trách, Hả nở lây da hép hoi mà không xét nét.

NGUY QUÂN TỬ MẠI TÌNH THƠ

(Un vietx imposteur vendant des lettres d'amour)

(ROMAN DE M. HUYNH-QUAN-HUE)
DE CHOLON

(Tiếp theo)

Nói về Quynh-Tieu từ khi thay Từ Công Lửu bị hâm oan phải di xuồng phu hâu trai thì lây làm lo sợ, e kí họa gởi tai bay mà i tên luy iới người quản từ nên thương xót lâm, bèn cho dù tin tức bèn nhà họ Trịnh, và dâ rô anh em họ Trịnh sanh hung gáp dữ, lại ngày kia có kí cho bay rảng nàng Trần-Khoa ty ái tại nhà họ Trịnh lại có giao cho ông thầy thuốc một tờ huyết trạng, Quynh-Tieu sanh nghi lén tới nhà ông thầy thuốc mà hỏi thăm, sòng đi đòi bì phen mà không được việc, vì lão lương y cung sỹ liên luy iới mình mà không dám nói thiệt.

Luong, Hô hay được việc áy hén cay lão thay đọc hết việc di ngôn huyết trạng cho Quynh-Tieu nghe.

Quynh-Tieu nghe được dem việc đọc lại chi quan Ngự-Sư và Liêu-phu-nhan bay. Cùi hai đều tết gian.

Liêu phu nhân mới nói: quả nhiên cha nòi con nòi nòi, thà đe cho con my chia hàn oan chò chảng chịu thua muu kẽ quán tiêu bôi.

Cùng một kí áy có bán rao thi hội, Liêu phu nhân cùng quan Ngự-Sư lạy làm bức rứt cho phân Từ-Lộc chịu hàn oan mà thi hội.

Khoa kỳ đón Từ-Lộc đang mặc áo thi quan Ngự-Sư tức minh ăn ngủ không dặng mà lâm biapl.

Quynh-Tieu buôn bá mới nghĩ thám: Phận minh như bèo bợ trời nòi đèn dày obé người cừu từ lại thêm nuối du ô g' iú chí này biết lây chí mà báo đáp, sá chi hán hèn nay mà Liêu phu

Người dung bực vân nho thanh tịnh, ai nòi nói hầm hố... cho hay linh toa thường tur ký quái... ngồi khohg phải xét lời mình,... nhán đam bất luận nhợp phi... đàm luận chò ché việc người, tục ngữ còn rằng, tôi khoe xáu đây.

Có rõ nguyên do trong các bài nghị luận, chí vi biến hát hon thua, là cung bối nghịch tai xót mắt mà giài phán, đầu xáu sau gân, nhiều đều chẳng liếc, trong diện ván churong ngón tur, nghe ra chẳng tốt; trước bối vi ai yung thổi, sau ra việc tranh doan/

Vì nhau chuyện đò-dương xâ-thien, nhau lý chẳng tranh thi ai noán đde, học trò Khong-thien-Lieu.

Có nghiêng rằng trong mùa nắng, nghe ra ai chảng bung tai, huống trong bực tri tài, ai nòi lấy vẫn chung mà vút lamen.

Muôn việc ôi theo phong tục, những chuyện công-lợi-chung, chẳng phải điu tu ký. Minh chẳng ném bat bê mà làm huy việc cùa người bây, miếng là trong việc phò trương đó, minh xem ra chẳng phải là đều ich kí hâp nhon, mà løy cho ba tánh, thi ai rằng nòi dạ rung xó.

(Tây Ninh) Võ-Sâm kinh niệm

THẤT THI BÁT MẠNG

(Sep cadavres et huit morts)
LY-DÔNG-BÌNH phien dich.

(Tiếp theo)

Thiên-lai ai nói với em rằng: « Tao muôn báu phúc cho nó, vì thiền hạ thường hay vi: » Không sự Bô-tac mà chính sự Qui-Hung,

không sự Lôi-công mà chính sự Tôn-không. Nếu không tình xong sự sốm tối thi nó ám mưu hâm hố.

Qui-lai rằng: — Lời xưa có nói: nhất thốn son hả, nhất thốn kim (một tace non sòng một tace vàng).

Thiên-lai nghe em nói vậy nên quyết không chịu bón.

Nói về Tôn-không tình việc không xong bón, chay về kiểm Qui-hung mà thuật việc Thiên-lai ý quyết không chịu bón nhâ.

Qui-hung bón nói: cháu eung chán biết chẳng khai nòi nó chịu bón, một là vi đang an er lạc nghiệp, hai là già sán hâm du, ba là Tiêm đường dang buon may bâu dâc, hâ lại cho yên về nhâ người khai sao.

Tôn-không nói: Thiên-lai tánh tình gian giảo, lòi rõ ràng chua no khai gán chét có trai lại chảng bón bânh, nòi nói cùi lính cha thi thiết là thất hiếu vây, san xuồng suối vang mêt mũi nòi nào mà thay tiên nhon.

Qui-hung khen rằng: Thiên-lai quả thời thíc thi vụ chí nhon, thật là gryong lóng tót vây.

Tôn-không thấy Qui-hung cũng chưa giàn bón thui lòi như ma của Dvung-phuc rằng: Con nòi lòi rõ ràng cháu mà thâ khóng đò lai cháu khong muón người ta làm bâu dâum, nòi mà cháu thi đâu, thi trúu ngura se biêt bay.

— Con nòi nòi bâu nòi bâu nòi, hoi dâu mà châp.

— Thâng Thiên-lai con nói một chuyện rât trọng, mà cậu không nòi học lai.

— Nòi nòi cha châu nhò cha nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

— Nòi nòi chí châu nhò chí nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

— Nòi nòi chí châu nhò chí nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

— Nòi nòi chí châu nhò chí nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

— Nòi nòi chí châu nhò chí nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

— Nòi nòi chí châu nhò chí nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

— Nòi nòi chí châu nhò chí nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

— Nòi nòi chí châu nhò chí nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

— Nòi nòi chí châu nhò chí nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

— Nòi nòi chí châu nhò chí nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

— Nòi nòi chí châu nhò chí nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

— Nòi nòi chí châu nhò chí nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

— Nòi nòi chí châu nhò chí nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

— Nòi nòi chí châu nhò chí nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

— Nòi nòi chí châu nhò chí nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

— Nòi nòi chí châu nhò chí nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

— Nòi nòi chí châu nhò chí nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

— Nòi nòi chí châu nhò chí nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

— Nòi nòi chí châu nhò chí nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

— Nòi nòi chí châu nhò chí nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

— Nòi nòi chí châu nhò chí nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

— Nòi nòi chí châu nhò chí nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

— Nòi nòi chí châu nhò chí nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

— Nòi nòi chí châu nhò chí nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

— Nòi nòi chí châu nhò chí nòi cho hún ròi nhò xói ból của công ty nén mòi cùa khâng, khong biết on sao lai cùa gan lòi mua nhà cùa nòi. Nòi nòi bâu nòi nòi gáp cháu se chuo iê mang cho dâu nòi.

Qui-hung nghe đến đó mặt tái tai mà râng: Cháu nòi nòi châu tôi, nay lại nòi lóng ngôn vò dô, câu đàm làm chứng

không?

— Đã nói ra rồi sao lại không dám làm chứng, và lại hai bên lối xóm có nghe thấy, họ nói giàn có mang Thiên-lai theo mình nua.

Tôn-không thấy chọn Qui-hung giận được rồi bèn nói. Cháu muốn trả thù nó, cậu sán có kế trong tay.

— Ké chí, cậu hãy nói ra?

— Vẫn khi cha nó chết thi châu châu chón, cõi gõi địa khoản từ châu này nòi án ở không ra gì, sao không lây di chuyển ác ác.

— Hai cách nào?

— Kêu thợ làm hòm giỗ, cho người len đao mộ cha nó, đón cây phu vươn mào chôn.

— Có ai dâu chia làm kẽ ác?

— Cố em của cậu là Thuận-hải, mặt cop, mặt óc bùn, tiếng nói như sấm, ai thấy cõng hoảng hồn.

— Sợ em cậu không chịu làm kẽ ác.

— Dùng một chút mật thi bắt được ruồi.

Qui-hung bèn kêu Thuận-hải giao cho 200 lưỡng bạc bảo y như kẽ mà làm.

(Còn hứa a),

LY-DÔNG-BÌNH

Maison Quang-Huy

32, Rue Amiral Courbet Saigon

Có bán trà Mộng-tiên bỏ Á-phiện hay lâm, có muôn người bỏ được rồi... 1\$ 60 1 hộp

Trà Hu-tinh anh :

Thứ thượng hạng, một yên... 2\$ 50

Thứ nhứt hạng, một yên... 1 50

Thứ nhì hạng, một yên... 1 20

Trà Ninh thái... 0 60

» thép sen... 0 40

Các thứ mực dù mầu, giá re.

Thuốc điếu hiệu GLOBE

Hút không hắc khô cõ

Có một mâm hùng Dennis Frères trai
thuốc này mà hút

tin hàn

TIẾP MAX

NGUYỄN-HƯU-SANH

Ở gần ga xe lửa Cầu-ông-lanh

May dù các kiều so xiêm vân, đài, và y-

Pháp Âu-châu (palito) theo thire thê

Có bài hát vui hò, to-ya, kiều mới

nhạc của Bắc, Căm-châu Tàu

nhạc của lung Nhứt-bồn, các màu

sắc.

Vân, Nho, Xa-xen, Lanh, Trung-hue,

Nhuộm Giang-dung, thật tốt!

Thơ, tuồng, truyen, Quốc-ngữ báu sỉ và

bản lề vân vân!!!

Nếu chư-qui-vi, muỗng hòi, kiều đê chí,

xin viết thơ đê :

Mme NGUYỄN-HƯU-SANH,

110, Quai de Belgique Cầu-ông-lanh,

SAIGON.

THUỐC LÁ VĂN RỒI HIỆU JOB

là một hiệu thuốc tốt nhất. Những người ghiền thuốc mà muốn giữ vệ sinh, khôi phục phổi, không rao cõi họng, thì nên dùng thuốc hiệu này mà thôi. Vì thuốc này có các quan chuyên-môn thi dò ở những đại-học đương ra, đúng đắn-biện việc chè thuốc. Duy chỉ có thuốc hiệu này vẫn bằng giấy JOB thật hiệu, thì không iệu thuốc nào bằng hiệu ấy cả.

DUYỆT BẢN NGHĨA
và được sự chấp thuận
và trao đổi tại Paris
năm 1880 và 1900

THẬT GIẤY VĂN THUỐC LÁ-HIỆU

JOB

Của ông Jean BARDOU chế ra, hiệu mẫu đã ký tại Tòa-án
Nay con trai ông ấy là ông Pierre BARDOU nối nghiệp

Hiệu giấy này đã được M-đay, 119 cái bằng vàng, 135 cái bằng Danh-hàng.
62 lần được đánh Ngoại-hàng

Chủ kinh-trung bản là: { Ở Toulouse, 84 de Strasbourg, số 72-74
J.-P. Pauliac { Ở Paris, Rue Béranger, số 21.

Lãnh-trung bản tại BOY LANDRY { Số 19 đường Bonnard, Saigon.
Đóng-dung là: Ông { Số 19 đường Francis-Garnier (Bờ-bờ
Hoàn-kiem) ngày gốc Hè-nô-nô.

Bán lẻ & các hiệu thuốc-lá hoàn cầu.

Ai là chẳng biết Giấy văn thuốc
lá JOB, là hiệu giấy tời nhất
Giấy cháy được hết không có tàn
giây thật nhỏ thó, mà chè theo
phép vệ-sinh rất cẩn-mặt.

Xưa nay kẻ đã hàng nghìn người
lầm mạo giấy JOB, vì giấy JOB
là giấy tời nhất trong thế-giới,
nhưng bón-hiệu đã thua các toà-
án, đã nghe xé trọng phạt các nhà
lầm mạo rồi.

VẬY HỘT THUỐC HIỆU JOB

là bảo-thi sicc khỏe
và lại là rành-mát thuốc-ngon.

CHỦ HU' BÁ TÒN

Đã bởi binh hoạn mà hú mà tên hoặc
tới có khác mà liệt mà tên, thi công một
cách tri mà thôi. Mau hú gần hoài thi phải
dung vi thuốc bò huyết bò cản mà tri mới
nết binh. Khi minh mua thuốc Pilules Pink
mà uống thi chẳng những là đòn binh mà là
tết tiền. Và lại thiên hạ người ta đã uống
tanh binh thiện số rồi, nay minh uống cũng
+ chèo láng mành. Chớ như minh mua
thuốc giòi mà uống, thi binh đã chẳng lành,
ma phải mất tiền, tiền hết tát con hú làm
hâm ức. Thuốc hoán Pilules Pink tri binh
+ như trát tay, vì nó đã trị được binh-hàng
+ hú vang-lai, vang-vàng da từ v. v. cũng
+ các binh-liệt nhưo thi my binh se so
vô tri như thần. Và lại thuốc này đã uống
cố tiền mà mau lành binh.

PILULES PINK

(Bồ hoàn linh đơn)

Trong các tiệm thuốc có báu, có trú
tiệm thuốc của ông de MARI et LAURENS
Pharmacie de Normale, Saigon.

Mỗi hộp giá là 3 quan 50; 6 hộp 17 quan 50.

TRẠM THỌ-MỘC CHẠM VÀ CẦN
Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA
Tại chợ Lái-thiêu, đường Abattoir.

Trại lối dùng toàn cầm-lai, trắc, gõ đóng
các món theo kiểu kim-thời.
Hết hú | mặc cầm-thach, thành-cần hay không
+ mặc gõ liên-bổ-kieu.
Bán trại | mặc cầm-thach, thành-cần hay không
+ mặc gõ liên, bún-tru, mít-tru.
Bán lầu 12 tru, bún-tru, bún-Salon, bún
viết.

Tú áo, tú-rúu, tú-thờ cần hay chạm-vàng
ba, hai, mít, vân-ván.

Qui ông muốn đặt xin gởi kieu-hay
đến tai nhà tôi tra mua đồ cổ-sáng.

LỜI RAO

TẠI QUÁN LỤC-TỈNH-TÂN-VĂN.
1º Ngõe-hap 1916 thiệt giá 0 \$ 20
(không phải 0 \$ 40).
2º Tiền-cán-báo-hậu thứ 8. 0 30
3º Tuồng Lụa-văn-Tiên ... 0 30

Thứ rượu này hay bù
nguyên khí.
Trà hàn nhiệt,
Thẩm súc cho trẻ
trắng.
Đòn ông và đòn bà.
Lâm cho thân thể ngũ
tạng lục phủ thanh.
Giúp cho mao cồn.
Cách dọn rượu thuốc
này nó làm cho trẻ
nên một món thuốc
nhứt hạng, tuy có
dùng Quinquina làm
cốt mộc dầu, chớ
rượu này là một món
khai vị.
Uống nó rất thanh tao,
Mèo thấy hiệu nghiệm
hơn các thứ thuốc
khác.

KHÁ KÝ

Mua cho khỏi làm lạc mà thiệt hại cho
chú quý khách thi bằng Dubonnet rao cho
ai này hiệu-ráng-Rượu hiệu Dubonnet này
là rượu bò nguyên khí, có dung-thuật Quin-
quina làm cốt mà Hằng-thay-mát-bép
biệt tại Nam-ky, và Bé-ky, Trung-ky và
Cao-nan là

HÔNG BERTHET, CHARRIERE VÀ CÔNG-TY
đường Kinh-Ích, mén bài số 68, SAIGON

Thuốc diệu hiệu này Bao-ranh,
để to mà lại ván-chặc. — Cố dán
choáng một
rót giày trắng
ngoại bao. —
Hát nó thi
được togi chí
tiêu diệu
khoái lạc.
Hiệu thuốc
này là một
hiệu rái hèn,
ma quí thấy
cũng phải
tranh.

HÔNG BERTHET, CHARRIERE VÀ CÔNG-TY
chợ Xô BÁM
ở đường Kinh-Ích mén bài
số 68, SAIGON

HÀNG BÁN RƯỢU HIỆU

DENIS FRÈRES

LẬP RA TỪ NĂM 1862 + + NHÀ NGÀNH TẠI
HAIPHONG, BORDEAUX,
SAIGON, HANOI

Hàng DENIS FRÈRES trừ savon hiệu « Bonne
Mère » là thứ sa-bon tót hơa hết các thứ khác.

Còn ai tra dùng thứ rượu bò, thường gọi là Quinaqua
thì húu múa thứ rượu sau nay:

Một là « Toni Kola Secretat ».

Hai là: Saint Raphaël Ducos.

Hàng này cũng có bán tót xác tót và xác lầm, hiệu là từ
Dubois Oudin ».

Còn ai hay hút thuốc Cigares thi mua thứ Cigares El
Conde thi là sẽ tra nó vì giá dâ rẽ mà lại mùi nó ngon
ngot nra.

Hàng này có bán dù thứ rượu tót xin kẽ sau nay:

Rượu chác trắng và chác đât trong thùng và chiết ra và
Rượu Champagne: Vve Cliequot-Ponsardin.

Roederer.

Moët et Chandon.

Rượu Tisane de Champagne supérieure: Bet S. Perrier.

Rượu Tisane extra: Marquis de Bergey.

Hàng này cũng có bán thuộc gòi và thuốc ván roi hiện
Le Globe và giày hút thuốc kêu là « Nil » có thứ rượu
kêu là: vieille Eau-de-vie Dejban, Rhum Negrita.

Liqueurs và cognacs Marie Brizard, và Roger.

Bière Gruber và Bière Lorraine, Rượu Madère,
Malaga và Muscat de Frontignan Rivoire.

Có bán máy viết hiệu Remington và các thứ đồ
phụ tùng.

Cũng có bán các thứ hộp quét Đông-Duong, và ngoài
Bến-thủy, gần Annam và ông quét Hanoi (Tonkin) nra.

Ai muốn hỏi giá thi viết tho như vay

Maison DENIS FRÈRES, SAIGON

Có Một Minh Nhà Nay có quyền

THAY MẶT CHO NHÀ ĐỨC SỨNG VÀ LÀM XE MÁY

TẠI THÀNH ST-ÉTIENNE

Mà thời

Gó Bán SUNG
số 97 và 101 kieu. El,
THUỐC, ĐẠM, XE-MÁY, ĐÓNG-HỘ
và GÓ NỮ-TRANG. Bồ đã tốt lại giá rẻ
Lộ-Châu muốn mua vật chí thi xin dâ thô như vay;
M. F. MICHEL, CAFFORT Successor, 88 Pho Catine - SAIGON.

CÓ MỘT THÚ NÀY MÀ THÔI

(Il n'y a que lui)

Có một thứ rượu Rhum mana
như hay trái bình rết, nồng lanh hay
làm cho ta vui, tiêu tán hay trừ bệnh
về nhau và thiên thời. Rượu này
rất đặc danh, thiên hạ mê chướng
vì nó là một trong các thứ rượu Rhum
khác.

Hãy coi cho kỹ kéo làm thứ giò
và phải nói cho phái cái cài có dân
nhân trắng như hình kêu đánh một
bên đây.

Có hồn tại các tiệm bán đồ tạp vật

Rượu TONI-KOLA SECRETAT là rượu
một bồ họa đặc thù rượu bồ khác, bồ mướt
đa vào khi thành thứ rượu rất vị нам.

Hãy đến bạn hồn thiêng minh mới ty
TONI KOLA.
Minh hàng DENIS frères trả mà thoát.

Nhà DENIS frères tại Saigon rao rieng
cho các ban hàng rồng: Các thứ rượu cháo
còn hàng rất kỳ cang. Hàng sảng long gố
bon già và mập ruou cho không mầm là
phải có xin thi đồng.

LỜI BÁO CĂN KÍP

Chợ khán quan chờ tướng làm rằng hét
thoát nhau thì phải mang bình, mình mang
hết là tại mình không biết lợp thoát mà
hết, ba thứ nêu hát làn này làm sao không
nhưng trong cõ.

Có hồn trong các tiệm hàng xóm.

A. FRASSETTO

Géomètre civil. — 108 B^e Charner Saigon

LEVÉ DE PLANS-EXPERTISES
On demande de bons piqueurs
Bons appoinements

Hiệu vải này là hiệu riêng của
Hàng BERTHET, CHARRIÈRE và CO. LTD
ở đường Kinh-lấp, số 68, SAIGON
Và nón mà có định hiệu này thì là một thứ vải
thượng hạng và song.

Le Directeur-Gérant : F.-H. SCHNEIDER
Certifie l'insertion.

Saigon, le _____ 10

ATELIER de GRAVURE SUR MÉTAUX & MARBRES
ATELIER DE GRAVURE SUR MÉTAL & MARBRE
NG. CHI-HOA
GRAVEUR
Pr. Tous Genres
Cachet, En Gravure, etc.
Plaques d'Ornement, Bâton, etc.
Cachet, En Gravure, etc.

Kính trình chư quý vị tôi có iệp TIỆM KHẮC CON
DẦU ĐỒNG VÀ MŪ THUNG (TIMBRES CUIVRE ET
CAOUTCHOUC) bằng đồng, chạm mờ đã cảm
thach đế mỏ (pierrres tombales), có đúp thử con
đá. Quý khách muốn dùng khai nào xin gửi
thờ cho tôi tôi tôi sẽ gửi catalogue cho coi vua
y khai nào tôi hối lòng làm cho vua y và linh
giá thiệt rõ, tôi rái dài trả và

NGUYỄN - CHI - HÒA
GRAVEUR
82, Rue Amiral-Dupré. — SAIGON

Nhà Lefranc và Công-ty
Ở PARIS
LÀM MÀU VERNIS VÀ MỰC IN
Hàng DENIS FRÈRES,
một minh đại lý
cà Bông-dương

SONG LÂU NHỎ RUOU
(Longevité grâce à une liqueur)

Hiện bấy giờ bên nước Hát-kì
có một vị diễn-châp đeo nôpái 95
tubit mà hét con súc lực mạnh mẽ
như nguri 40 tubit, đê đứng chô
hết, ăn nói rất sảng, có ngực
cồng trai ngoài đong coi là
lớn, cao, chay.

Ngay nay có một người ở thàn
hưng, hỏi thử cho biết tại đất ông nay đê
bực tuối con mà súc lực không phai kém vây

Ông già đáp lại rằng: Cố chí là mả hò,
cả đời tôi trèo khai un cơm hag uống một li
nhỏ ruou Quina Gentiane hiệu Mazet l.
một thứ ruou trưởng-sanh bò lão.

Người khách nghe nói cũng có lòng mến
viet trèo khai như ông, tên và nhà sản tri
đi mua cho đóng thùng ruou Quina Gentiane
mùa dùng mỗi bia. Thì thà họ nghe nói cũng có
để doanh sành cảng bèn rủ nhau đi mua ruou
hộ dem và mua công bò quanh năm.

Có hồn trong các tiệm hàng xóm
epicerie).

PHẢI DÙNG THUỐC BỒ VÀ TRỊ DÀM
THIẾT HIỆU LÀ
ELIXIR TONIQUE ANTICLAIREUX

Của ông hương-y GUILLE

Từ năm mươi năm nay thuốc ELIXIR có chỗ
đường của quan trọng-y GUILLE Mỹ làm thay hiện
trong những bệnh HU PHẾ, dae trong TÌ VI, dae
nói TRÁI TIM, DAU CÁM, DAU MINH, RẾT VỎ
DA, DAU CHỐC NƯỚC, BỊNH KIẾT, BỊNH HÓA
BỊNH CÔM, GHÉ CHỐC NGOẠI DA VÀ BỊNH
TRÙNG LÀI TRONG BỤNG.

Íy là một thứ THUỐC XÔ rẽ tiên và rất hiệu
nghiem làm cho HUYỆT RA TÌNH KIẾT. Những
bệnh gốc bắc DÀM hay là MẤT phát ra thí nồng
nó hay lâm,

Bất kì thuốc trị cảm nào mà không có tên ký

tên PAUL GAGE thi chép dòng

LẠI CÓ MỘT THUỐC

THUỐC HOÀN XÔ
nếu cũng rẽ trong thử Elixir Tonique Anticlaireux
của quan hương-y GUILLE

Chính chỗ trù thuốc này là nhà: PAUL GAGE FILS, chế biến
tên ché y sinh, đường GRENOBLE 51 GERNAIS mén bài số 8.
ở lại số thành PARIS.

và trong các buyc phòng đều có bán

KHOẢN CHẤT THỦY
(Nước suối kim thạch)

VICHY
PHÁP-QUỐC-TUYỀN

VICHY CÉLESTINS
Có bồn nguyên n้ำ | Trị bệnh đau Thần, bệnh dae Ông-chang, bệnh Phong
và nứa re. | Thap-18m-hoa (kđ) | Sau mày ché khát.

VICHY GRANDE-GRILLE
VICHY HOSPITAL | Trị bệnh lỵ tràng, tràng nhồi.

Hay: coi chung a đỡ nape, khí maza phải ché che trảng
và nước nám mìnăt đồng.

VICHY-ÉTAT | DIỄU TẾ
la muỗi tu chéo trong nước suối kỵ mả re.—
Có hộp và có ve

PASTILLES VICHY-ÉTAT | mồi khai ăn cơm rồi uống chung 2, 3
buoc thi đê tiêu hóa.

COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT | dùng để cho mìnătదున నీల
(mót-khí-châf).

RUOU
COGNAC
HIẾU

HENNESSY
là một thứ ruou

TỐT THƯỢNG HẠNG
Íy là một thứ ruou trong đặc
chủng ruou Cognac. Các hiệu
ruou khác biệt sao bì kip.

Bac thương lưu các
quan các nhà thơ hương
dêu tra no lâm cùa mìnăt
COGNAC, mìnăt dae
uống chó chảng hê chiu
thứ khác.

Bac-ti-phi-le-ti-ze-ge-ri:
Saigon — Imp. F.-H. SCHNEIDER

Do-ge-cre-cre-Lac-ay-Saigon Z.
Saigon 6. 1918

Va pour légalisation de la signature

Mr. —

Saigon-le

Entre-de-la-Ville-de-Saigon

10